

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 171. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359194688.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Man gik da tilbage til Katolicismen. Men den italienske Katolicisme var endnu altfor klassisk, altfor antikt besjælet. En stor lys Kirke som St. Peter i Rom var altfor lidet hemmelighedsfuld, var, som Lamartine har sagt, ganske egnet til, naar engang al positiv Religion er forsvundet fra Europa, vedblivende at være Menneskehedens Tempel. I Italien følte man sig kun beslægtet med det prærafaeliske Maleri: i Spanien fandt man en beslægtet Digter i Galderon, imod hvis mystiske Andagt den først udbasunede Shakespeares Frisind og Virkelighedssans snart ikke mere kunde staa Prøve. Selv Heiberg sætter Galderon over Shakespeare. Ellers dyrkede man overalt og i alle Kunster Gotiken. Med Forkærlighed vendte man sig til Hjemmets Mindesmærker, til den Stil, som nordiske Barbarer (rigtignok Franskmænd) med deres dybe Følelsesinderlighed og deres udprægede Hang til Overtro og Gru havde avlet. Albrecht Diirer blev med sin folkelige Tyskhed og uskyldige Trohjertethed, men især formedelst sin Mystik, sine Hjorte med Kors mellem Takkerne og 172 alt sit symbolske Krimskrams helgenviet af de tyske Romantikere, og selv hos os paastod Oehlensläger og hans Søster at kunne se meget mere i Albrecht Dürer end andre Mennesker kunde finde. Smitten var saa stærk, at selv Gulnares, Alis og Gulhyndis Digter indbildte sig at sværme for Mystiken. Man havde rigtignok ikke Hjertet fuldt af de gudelige Tidens religiøse Kvaler og Forhaabninger, men de gotiske Formers Selsomhed og den Overspændthed, der gav sig Luft i Gotikens kunstneriske Sindbilleder, svarede til den sygelige Fantasis Unatur og Uro hos disse Moderne. Det er betegnende, at den naive Oehlenschläger, da han første Gang traf sammen med den romantiske Skoles Førere, i hvem han ventede at finde en Gruppe magre og begejstrede Asketer, med Forundring, Ansigt til Ansigt med Hovedmanden Friedrich Schlegel, saa (efter hans egne Ord) «et ironisk fedt Ansigt glinse sig sangvinsk imøde.»